

FORN VÄNNEN

JOURNAL OF
SWEDISH ANTIQUARIAN
RESEARCH

Svenska fornminnesföreningen 1959

http://kulturarvsdata.se/raa/fornvannen/html/1960_141

Fornvännen 1960, s. 141-143

Ingår i: samla.raa.se

minst lika väl ägnade till jämförelse (se fig. 2). Man begår därmed en orätt, som opåtalad kan få ödesdigra följder.

Det skulle föra för långt att här gå in på allt det, som i Christianssons avhandling kunde ge anledning till kommentar. Slutintrycket är besvikelse. Man läser sida upp och sida ner av författarens stilanalyser, man bedövas av de lärda orden, man snärjs i ett utstuderat bollande med vinklar, linjer och kurvor, man drunknar i en myriad av oväsentligheter, och när man äntligen får hämta andan, är man fast övertygad om en enda sak, nämligen att stilanalys inte kan bedrivas på *det* sättet. Man beklagar detta så mycket starkare, som författaren trots allt kanske har rört vid något väsentligt. Det är möjligt, att man en gång skall lyckas fånga vikingatidens konst under några gemensamma formler. Det är möjligt, att Almgrens kurvatursystem även här skall kunna visa sig fruktbarande. Men en nödvändig förutsättning för ett sådant resultat är, att vederbörande behärskar tekniken och har den stilanalytiska begåvning, som erfordras för en dylik uppgift.

Det är också med en viss besvikelse man summerar intrycken av de »ottonska» avsnitten i boken. Visserligen hävdar förf. uttryckligen, att det just är de ottonska stildragen, han vill utreda, men, ack, hur torftig verkar inte denna aspekt, när förf. hade i sin hand möjligheten att från kontinental utgångspunkt jämföra det nordiska med det kristet västerländska. Det ottonska skulle då inte ha blivit så starkt betonat som nu, utan man skulle över huvud taget ha fått veta en del om sambandet över kanalen mellan engelskt och kontinentalt med ett ömsesidigt givande och tagande. Det hela skulle kanske ha utmynnat i en ny aspekt på den kristna konsten i Västerlandet, inte den specifikt ottonska, utan en ny aspekt, som vore framsprungen ur jämförelsen med den samtida nordiska konsten.

Christiansson talar i sin inledande översikt om att äldre forskning inom detta ämne saknat en tillfredsställande metodik och att den varit bunden av bl. a. forskningspsykologiska faktorer. — Till den olärde läsarens upplysning kan meddelas, att den senare termen helt enkelt betyder, att ingen utan våda kan krypa ut ur sitt eget skinn.

En fäkunnig man frågar sig oroligt, om vi nu har funnit den metod, enligt vilken vikingarnas konst skall behandlas eller det system, i vilket den kan inordnas.

Wilhelm Holmqvist

SVENSKA FORNMINNESFÖRENINGEN 1959

Svenska Fornminnesföreningen har under 1959 avhållit fyra sammanträden och anordnat sin sedvanliga vårutfärd. Styrelsen har sammanträtt fyra gånger: 24 februari, 9 mars, 16 april och 8 december. Medlemsantalet har stigit från 419 1958 till 434 1959, därav 12 hedersledamöter och 22 ständiga ledamöter.

Årsmötet ägde rum den 9 mars. De ordinarie föreningsförhandlingarna genomgingos. Till föreningens hedersledamot utsågs verkmästare Alfred Stejjer. Därefter höll förste antikvarien Bertil Berthelson föredrag om »Vadstena kungsgård och kloster — de senaste upptäckterna».

Vid årsmötet omvaldes styrelseledamöterna med undantag av verkmästare Stejjer, som av åldersskäl av sagt sig, samt revisorerna och revisorssuppleanterna. Till ny styrelseledamot utsågs förste antikvarien Wilhelm Holmqvist. Vid det i anknytning till årsmötet hållna styrelsesammanträdet omvaldes funktionärerna.

Styrelsen består alltså av följande personer:

Ordförande: professor Birger Nerman, Stockholm.

Vice ordförande: professor Sten Karling, Stockholm.

Sekreterare: befattningen som sådan skulle tills vidare ställas vakant.

Andre sekreterare: fil. dr K. E. Sahlström, Stocksund.

Skattmästare: kapten Bertil Sterner, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter: fil. lic. Henrik Alm, Stockholm, rådman Kurt Espersson, Stockholm, förste antikvarie Wilhelm Holmqvist, Stockholm, landsantikvarie Olle Källström, Gävle, lektor Gösta Langenfelt, Bromma, förste antikvarie Andreas Oldeberg, Stockholm, disponent Herman Svenngård, Kungsängen och direktör Vilhelm Wahlgren, Stockholm.

Revisorer: förste byråsekreterare Gerhard Horn och antikvarie Gustaf Adolf Hellman. Revisorssuppleanter: fröken Greta Nordström och fil. lic. Lili Kaelas.

Nästa sammanträde hölls den 20 april, på vilket professor Gösta Säflund talade om »Zeushelgedomen i Labranda i Mindre Asien. Svenska utgrävningar och fynd.»

Föreningens vårutfärd ägde rum söndagen den 24 maj och var ställd till Bråviksområdet. Man avreste i bussar och bilar från Stockholm, och vid ankomsten till Bråviken hade många personer stött till; sammanlagt blev deltagarantalet över 100. Första anhalten var Säter i Kvarsebo socken på norra Bråviksstranden. Här hälsade ordföranden professor Birger Nerman de närvarande välkomna. Skriftställaren Ture Nerman berättade så, hur han 1905 upptäckte de märkliga stenåldersboplatserna vid Säter, varefter professor Nerman lämnade en orientering om stenåldersbebyggelsen på norra Bråviksstranden. Man begav sig så västerut till Krokeks socken. Här intogs först kaffe å Skogsvikens pensionat. Därefter gav fil. dr K. E. Sahlström vid det ståtliga marmorbrottet vid Marmorbruket en historik över brukets historia. Folkskollärare Torsten Engström demonstrerade så det av fil. dr Arthur Nordén undersökta hustomtningskomplexet från en Tunagård från folkvandringstid vid Boda. Man besåg ytterligare Uttersbergs antagligen från äldre medeltid härrörande kastal, varvid professor Nerman talade om denna och kastalproblemet. Sista utfärdsmålet var de ryktbara hällristningarna från bronsåldern vid Himmelstalund invid Norrköping, vilka demonstrerades av professor Nerman, som även gav en översikt över Östergötlands hällristningar. Dagen avslutades med middag å Stafsjö Vårdshus.

Höstens första sammanträde försiggick den 30 oktober, varvid professor Armin Tuulse höll föredrag över ämnet »Katolskt och protestantiskt i Sveriges och Danmarks 1500-tals kyrkomåleri».

Slutligen sammanträdde föreningen den 14 december, nu i Hans Majestät Konungens närvaro. Amanuens Ulf Erik Hagberg höll föredrag om »Årets utgrävningar i Skede mosse, Öland»; vid föredraget voro utställda de i mossen funna guldringarna. Därefter talade professor Nerman om »Ett Attundalands Gamla Upsala — Var låg folklandets centrum under yngre järnåldern?»

SVENSKA ARKEOLOGISKA SAMFUNDET 1959

Den vid årsmötet den 30 augusti 1959 utsedda styrelsen i Svenska arkeologiska samfundet har följande sammansättning:

Ordförande: professor Per Gustaf Hamberg, Göteborg.

Vice ordförande: förste antikvarie Wilhelm Holmqvist, Stockholm.

Sekreterare: antikvarie Margareta Biörnstad, Stockholm.

Kassaförvaltare: antikvarie Erik B. Lundberg, Stockholm.

Övriga styrelseledamöter äro: professor Holger Arbman, förste bibliotekarie Christian Callmer, överantikvarie Karl Alfred Gustawsson, professor Sigvald Linné, överbibliotekarie Wilhelm Odelberg, förste antikvarie Nils Ludvig Rasmusson, professor Mårten Stenberger. Suppleanter äro: professor Greta Arwidsson, landsantikvarie Bengt Cnattingius, professor Sven B. F. Jansson, förste antikvarie Sverker Janson, docent Hilding Thylander.

Styrelsen har sammanträtt den 2 juli, 26 augusti, 11 september, 28 september och 18 november 1959.

Den 19 februari höll docent Bertil Almgren, Uppsala, ett föredrag om sin resa till Takht-i-Soliman i Persien år 1958 och den 4 maj professor Greta Arwidsson, Stockholm, om de senaste årens grävningar på stenåldersboplatsen vid Ire i Hangvar på Gotland.

Årsmötet hölls i Växjö den 29 och 30 augusti. Ett 30-tal medlemmar deltog. Vid en bussstur första dagen besöktes glasbruket Strömbergshyttan, som demonstrerades av ingenjör och fru Erik Strömberg, samt Inglinge-högsområdet. Vid återkomsten till Växjö besågs domkyrkan varvid antikvarie Evald Gustafsson redogjorde för den pågående restaureringen. Vid middagen på Ryttmästaregården vid Kronobergs slottsruin var Växjö stad värd. Efter årsmötesförhandlingar följande dag visade landsantikvarie Jan Erik Anderbjörk museet och de nybyggda lokalerna för det blivande skogsmuseet. Vid en rundtur besöktes Replösagravfältet och gravfältet Kånna högar vid Ljungby. Vid lunchen var Ljungby stad värd. På återresan till